

۵ فیلمساز حاضر در جشنواره فجر در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از ایده‌های کارگردانان جوان می‌گویند

باد به پرچم جوانان سینما می‌وزد

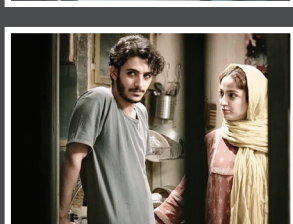
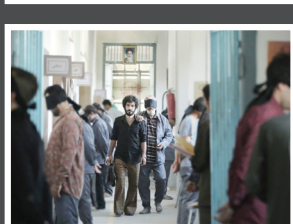
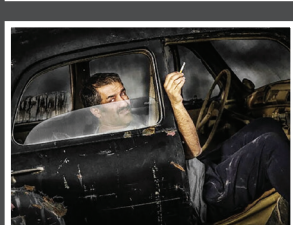
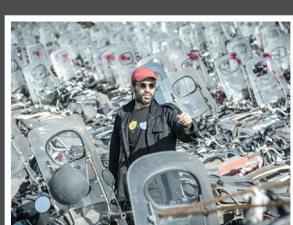
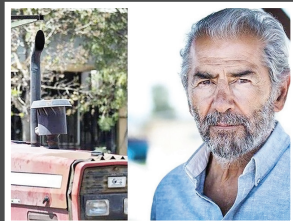

عاطفه جعفری روزنامه‌نگار

جشنواره فیلم فجر به عنوان تنها فستیوال هنری و سینمایی کشور همیشه مهم بوده است، فستیوالی که فیلمسازان برای یک سال و رسیدن به جشنواره برنامه‌ریزی

می‌کنند تا فیلم‌هایشان را برای این منظور اکران کنند و به نوعی سال سینمایی جدید ایران با توجه به جشنواره فیلم فجر سنجیده می‌شود. برای همین به سراغ کارگردانان و تهیه‌کنندگانی رفتیم که در جشنواره امسال فیلم دارند تا برآیند از این جشنواره بگویند، اینکه فیلم‌هایشان در چه مرحله‌ای است و چه موضوع و چه زائری را برای فیلم‌هایشان

انتخاب کرده‌اند. پنج تهیه‌کننده و کارگردان سوال‌هایمان را جواب دادند، از فیلم‌هایشان گفتند، فیلم‌هایی که به گفته سازندگان شان قرار است حال مخاطب را خوب کند و در کنار آن فیلمی با کیفیت هنری مناسب می‌بینیم. همه اینها باعث شکل گرفتن این صفحه سینمایی شد که قرار است خبر از فیلم‌های سال آینده سینمای ایران بدهد.

تنوع در فیلم‌های جشنواره

به گفته سعید خانی، تهیه‌کننده «دوزیست» قرار است در جشنواره فیلمی متفاوت از برزو نیک‌نژاد ببینیم، فیلمی که به قول خودشان، هم کیفیت ساخت خوبی و هم محتوای مناسبی برای مخاطب دارد. جواد عزتی، هادی حجازی‌فر، ستاره پسیانی، مجید نوروزی، لیلی فرهادپوری، الهام اخوان، پژمان جمشیدی، مانی حقیقی و سعید پورصمیمی جمع بازیگران دوزیست را تشکیل می‌دهند. اما در مورد داستان فیلم، مطلب خاصی در رسانه‌ها نیامده است و نیک‌نژاد تصمیم گرفت به دور از هیاهوی رسانه‌ای فیلمش را بسازد. برای اینکه از حال و هوای این فیلم بدانیم، به سراغ سعید خانی، تهیه‌کننده این فیلم سینمایی رفتیم تا برآیند از فیلمش در جشنواره

امیدوار به لباس شخصی

«لباس شخصی» یکی از فیلم‌هایی است که قرار است در جشنواره امسال در بخش «نگاه نو» مورد ارزیابی قرار گیرد، فیلمی که یک کارگردان جوان دارد و با موضوعی مهم به جشنواره آمده است. حزب توده و پرداختن به آنها موضوع فیلم ریبیعی است؛ فیلمی که مطمئناً همه را در جشنواره غافلگیر خواهد کرد و این اتفاق در حالی می‌افتد که او فیلم اولش را ساخته است. با او گفت‌وگویی در مورد موضوع فیلمش داشتیم. الان نزدیک به سه سال است که درگیر این فیلم هستیم، تقریباً دو سال و خورده‌ای مشغول تحقیق، پژوهش و فیلمنامه کار بودیم. ۶ ماه هم فیلمبرداری طول کشید. فیلم موضوعی واقعی دارد و در سال ۱۳۶۱ و ۱۳۶۲ اتفاق رقم خورده است و منابع هم منابع امنیتی بودند. آدم‌هایی که آن زمان، این پرونده دست‌شان بود، کسانی بودند که اهل گفت‌وگو و مصاحبه نبودند، پیدا کردن آنها و رفتن سراغ سندها، مقداری زمان بر بود و از طرف دیگر هم نزدیک به پنج هزار برگ سند خواندیم. گفت‌وگو با تک‌تک آن آدم‌ها، کلا زمان بر بود. خوبی پرونده حزب توده این بود تعداد آدم‌هایی که از آن پرونده زنده بودند، زیاد بود و می‌شد با آنها صحبت کرد؛ چه نیروهای امنیتی، چه کسانی که آن ماجرای حزب

فیلم اولی‌ها پدیده جشنواره امسال

نوید و جمشید محمودی، دو برادر افغانستانی، دیگر برای سینمای ایران کاملاً شناخته شده هستند، علاوه بر سینما، آنها در تلویزیون هم دو سریال داشته‌اند که توانسته است مخاطب را جذب کند و پای تلویزیون بنشیند. به گفته نوید محمودی همیشه مهاجرت برای آنها دغدغه اصلی است و سعی می‌کنند در فیلم‌هایشان به این موضوع بپردازند و حالا در «مردن در آب مطهر» کامل به موضوع مهاجرت پرداخته‌اند. علی شادمان، ندا جبرائیلی، متین حیدرنیا، صدف عسگری، سوگل خلیق، علی‌آزاد، امیررضا زنجبران، خیام‌وقار، بهیمان مقدمی، مهتاب جعفری، فرید اسحاقی، فاطمه شکر، محیا رضایی، فاطمه میرزایی و علی رضا مهران، بازیگران این فیلم سینمایی هستند. عاشقانه تازه برادران محمودی قصه چند جوان مهاجر افغان را روایت می‌کند که قصد رفتن به اروپا دارند. در خلاصه داستان فیلم آمده است: «هر بلایی که سر عشق می‌آید

برای انتخاب پدیده در سینما باید صبر کرد

«پوست» فیلمی است که کارگردانی بهمن وبهرام‌ارک و تهیه‌کنندگی محمدرضامصباح است. پس از چند فیلم ویدئویی، این نخستین فیلم ترکی سینمای ایران است که به صورت حرفه‌ای تولید و اکران می‌شود. این فیلم، نخستین اثر بلند سینمایی برادران ارک است. موضوع این فیلم، عشق، جادو و خرافه‌پرستی است و درباره خانواده‌ای است که شامل یک مادر و پسر هستند و زندگی آنها به دلیل دچار مشکل می‌شود. فیلمبرداری این فیلم، در روستای باوایل شهرستان اسکو انجام گرفته است. به سراغ بهمن ارک کارگردان فیلم پوست رفتیم تا برآیند بیشتر از جزئیات این فیلم بگوید. این فیلم اولین فیلمی است که به زبان ترکی مجوز سینمایی گرفته است، فیلم در رابطه با یک سری از افسانه‌های محلی و در مورد عشقی است که بین سحر و جادو گیر کرده، یک قصه هزار و یک شبی و با فضایی متفاوت است. گاهی حال و هوای موزیکال دارد و گاهی مخاطب را می‌ترساند. درکل، مخاطب وارد فضاهای جدیدی در این فیلم می‌شود و فیلم به زبان ترکی است. سعی شده تا از بازیگران حرفه‌ای تئاتر تبریز و بازیگران ناشناس در فیلم استفاده کنیم. البته زیرنویس فارسی هم برای مخاطبی که زبان ترکی را نمی‌داند، گذاشته شده تا فیلم را درک کند. اینکه بخواهم بگویم فیلم من در ژانر وحشت دسته‌بندی می‌شود، این طور نیست. بین ژانرها حرکت می‌کنم، بیشتر افسانه‌ای است تا وحشت. خوشبختانه امسال جشنواره فیلم فجر حالت مستقل خودش را دارد؛ هم فیلم‌های دولتی در جشنواره هستند و هم یک سری فیلم‌ها که بعد می‌دانستیم اسم‌شان در جشنواره باشد، اما هیات انتخاب آنها را تایید کرده است. من ابتدای حضورم در سینما با گرمی‌وری بود و بعد فیلم کوتاه ساختم و بعد هم فیلم‌های ویدئویی و حالا هم که فیلم سینمایی ساختم، نمی‌توانم قاطع بگویم فیلمسازی احتیاج به آموزش ندارد یا دارد بلکه فیلمسازی یک فریحه درونی است که انسان بالاخره یک جایی این کار را انجام می‌دهد، اما بالاخره آموزش، کمک‌کننده است. در مورد پدیده جشنواره امسال، خیلی سخت است که از الان در موردش صحبت کنیم اما این را می‌دانم که پدیده‌ها همیشه با توجه به جوایز یا اقبال عمومی سنجیده می‌شود. به نظر من باید بگویم که پدیده‌ها را طی سال‌ها باید تشخیص داد. من پدیده را این طور تعریف می‌کنم که باید طی سال‌ها آن فیلم را سنجید، شاید فیلمی در جشنواره مورد توجه قرار نگیرد ولی چند سال بعد متوجه شویم آن فیلم، بسیار هم خوبی بوده است.

سعید خانی

تهیه‌کننده «دوزیست»

زندگی بگوید. دوزیست یک نقد اجتماعی دارد، فکر می‌کنم بهترین فیلم برزو نیک‌نژاد تا این زمان باشد و احتمال می‌دهم این فیلم در جشنواره نقدهای خوبی داشته باشد و مخاطب آن را دوست داشته باشد. با توجه به اینکه من خودم بخش‌کننده فیلم هستم، این فیلم هم المان‌های فروش دارد و هم المان‌های هنری و به نظر ترکیب بازیگران متفاوت آن هم یکی دیگر از جذابیت‌هایش است. دوزیست اساساً برمی‌گردد به بحث ازدواج و مسائل جوانان و رفتار دوگانه‌ای که آدم‌ها در جامعه امروز نسبت به همدیگر دارند. در واقع اسم فیلم هم براساس همین دوگانه گذاشته شده است. دوزیست به همین معنا است، آدم‌هایی که در جامعه فعلی ما می‌توانند چند جور تفکر و ایدئولوژی داشته باشند نسبت به فضایی که در آن درحال

ریبعی، کارگردان لباس شخصی

چون یک مقدار فضای فیلم، فضای امنیتی است، ترجیح می‌دادم بازیگرانی بازی کنند که مخاطب اینها را نمی‌شناسد و به آن چیزی که می‌خواستیم فضای رموز قصه، نزدیک باشد. خودم استقبال کردم سراغ بازیگرانی بروم که تماشاچی هیچ شناختی از آنها ندارد. از طرف دیگر، یک سری از این بازیگران کسانی بودند که من مسیر فیلمسازی‌ام را با اینها طی کردم و دل‌م می‌خواست که این مسیر هم با آنها طی شود. دلیل دیگر هم این بود که فیلم، فیلم سختی بود و من هم فیلم اولی هستم و نیاز داشتم با بازیگرانی کار کنم که حرفم را گوش دهند؛ هر چقدر هم تمرین می‌کنیم، اذیت نشوند. شاید برای بازیگر چهره این کار سخت باشد. می‌خواستیم اگر قرار است هزینه‌ای برای فیلم بشود، این هزینه خرج تولید شود تا اینکه بخواهیم هزینه را برای بازیگر خرج کنیم. تقریباً به همه آن چیزی که می‌خواستیم، رسیدیم و خدا را بابت همه اتفاق‌هایی که برای این فیلم وساختنش افتاد، شکر می‌کنم و امیدوارم که فیلم در جشنواره هم دیده شود، چون خیلی برای آن زحمت کشیدیم. مطمئن هستیم که فیلم‌مان در جشنواره دیده خواهد شد، اما در مورد پدیده‌های جشنواره امسال باید صبر کنیم.

از دربه‌دری است! رونا؛ حامد از دریا می‌ترسد از هر چی بترسی بالای جونت می‌شه؟ حامد؛ نمی‌ترسم. برای اینکه از فیلم تازه محمودی هابدانیم، به سراغ نوید محمودی کارگردان اثر رفتیم تا برآیند از فیلمش بگوید. فیلم مردن در آب مطهر، در اصل یک عاشقانه و قصه چند جوان مهاجر افغان است. قصه از جایی شروع می‌شود که اینها وارد ایران می‌شوند و در مسیر رابطه عاشقانه‌ای بین رونا و حامد به وجود آمده است و ما در اصل، این عشق را تعریف می‌کنیم و مشکلاتی که سر راه آنها قرار دارد. فیلم به دلیل اینکه در مورد مهاجرت است تقریباً می‌توانم بگویم که مهاجرت یکی از قدیمی‌ترین و همراه‌ترین اتفاق‌های زندگی بشر بوده است. فکر می‌کنم این بخش همیشه برای آدم‌ها جذاب باشد. قصه‌ای هم که تعریف می‌شود از فضای امروز جوان‌ها می‌کند که به اروپا برای پناهندگی می‌روند، اصلاً دور نیست. در مورد پدیده جشنواره امسال، نمی‌توانم بگویم که کدام فیلم پدیده می‌شود، ولی نکته‌ای که مهم است این

نوید محمودی، کارگردان «مردن در آب مطهر»

است که معمولاً وقتی می‌خواهند از یک فیلم به عنوان پدیده جشنواره ذکر کنند، سراغ فیلمسازان جوانی می‌روند که فیلم اول و دوم آنهاست، به نظر من اگر دنبال پدیده می‌گردیم باید به سراغ جوان‌ترها برویم. الان با قدرت نمی‌توانم از فیلمی نام ببرم، اما فکر می‌کنم فیلم «شنای پروانه» محمد کارت در این چارچوب قرار بگیرد. احساس می‌کنم امسال حضور جوان‌ها و باتجربه‌ها در این جشنواره، فستیوال خوبی را رقم بزند، یک سال‌هایی از قبل فکر می‌کردم که در نگاه نو کدام فیلمسازان می‌آیند، امسال وقتی خبرها را خواندم و دیدم چهار فیلم از نگاه نو به بخش اصلی جشنواره آمده است، به نظر من یک سال خوب سینمایی را می‌دهد. از طرف دیگر کارگردانان باتجربه هم در جشنواره حضور دارند.

سهم سینمای دفاع مقدس، فقط ۲ فیلم

«آبادان یازده ۶۰» را مهرداد خوشبخت ساخته است، اولین کار جدی‌اش در عرصه کارگردانی ساخت فیلم تلویزیونی «پرواز» با موضوع «حیات پس از مرگ» بود. او در عرصه تبلیغات هم تیزرهای بسیاری نوشته و کارگردانی کرده و عضو اتاق فکر آژانس‌های تبلیغاتی مختلف و معتبری است. او تا به حال هفت سریال تلویزیونی و سه فیلم سینمایی ساخته است که با احتساب «آبادان یازده ۶۰»، چهار فیلم سینمایی می‌شود. با توجه به اسم فیلم مشخص است که مهرداد خوشبخت به سراغ جنوب ایران و موضوع جنگ رفته است تا بحرانی‌ترین روزهای آبادان را روایت کند. علی‌رضا کمالی، حسن معجونی، شبنم گودرزی، حمیدرضا محمدی و نادر سلیمانی در این فیلم سینمایی ایفای نقش می‌کنند. تازه‌ترین محصول مرکز فیلم و سریال سازمان اوج، اثری متفاوت در حوزه دفاع مقدس است که به شروع جنگ ایران و عراق خواهد پرداخت. در خلاصه داستان این فیلم سینمایی آمده است: «مردم غیور آبادان... شهر در آستانه سقوط قرار گرفته است!» برای اینکه از فیلم بیشتر بدانیم به سراغ حسن کلامی، تهیه‌کننده این فیلم سینمایی رفتیم. او درباره این فیلم گفته است «فضای فیلم آبادان یازده ۶۰، از اسمش مشخص است. ما فضای رادیو نفت ملی آبادان را در شروع حمله به کشور داریم و کسانی که در این رادیو حضور دارند و می‌خواهند آن را نجات دهند. فکر می‌کنم، فیلم ما به همراه فیلم آقای مهدویان که در فضای مبارزان شیمیایی می‌گذرد، تنها فیلم‌های دفاع مقدسی جشنواره است. من نباید از فیلم تعریف کنم، اما فیلم خوبی شده است و می‌شود پشت فیلم و کارگردانی کار ایستاد. موضوع فیلم جدید است. آدم‌هایی که در زمان جنگ بودند و دیده نشدند. زیرساخت فیلم هم خوب است. باید فیلم‌های جشنواره امسال را دید و بعد در مورد آن صحبت کرد، اما طبیعتاً فیلم‌های خوبی در جشنواره خواهیم دید و قطعاً مانند سال‌های گذشته رویکرد سینمای ایران در سال بعد هم به سمت فیلم‌های اجتماعی خواهد بود.

حسن کلامی، تهیه‌کننده «آبادان یازده ۶۰»

«پوست» فیلمی است که کارگردانی بهمن وبهرام‌ارک و تهیه‌کنندگی محمدرضامصباح است. پس از چند فیلم ویدئویی، این نخستین فیلم ترکی سینمای ایران است که به صورت حرفه‌ای تولید و اکران می‌شود. این فیلم، نخستین اثر بلند سینمایی برادران ارک است. موضوع این فیلم، عشق، جادو و خرافه‌پرستی است و درباره خانواده‌ای است که شامل یک مادر و پسر هستند و زندگی آنها به دلیل دچار مشکل می‌شود. فیلمبرداری این فیلم، در روستای باوایل شهرستان اسکو انجام گرفته است. به سراغ بهمن ارک کارگردان فیلم پوست رفتیم تا برآیند بیشتر از جزئیات این فیلم بگوید. این فیلم اولین فیلمی است که به زبان ترکی مجوز سینمایی گرفته است، فیلم در رابطه با یک سری از افسانه‌های محلی و در مورد عشقی است که بین سحر و جادو گیر کرده، یک قصه هزار و یک شبی و با فضایی متفاوت است. گاهی حال و هوای موزیکال دارد و گاهی مخاطب را می‌ترساند. درکل، مخاطب وارد فضاهای جدیدی در این فیلم می‌شود و فیلم به زبان ترکی است. سعی شده تا از بازیگران حرفه‌ای تئاتر تبریز و بازیگران ناشناس در فیلم استفاده کنیم. البته زیرنویس فارسی هم برای مخاطبی که زبان ترکی را نمی‌داند، گذاشته شده تا فیلم را درک کند. اینکه بخواهم بگویم فیلم من در ژانر وحشت دسته‌بندی می‌شود، این طور نیست. بین ژانرها حرکت می‌کنم، بیشتر افسانه‌ای است تا وحشت. خوشبختانه امسال جشنواره فیلم فجر حالت مستقل خودش را دارد؛ هم فیلم‌های دولتی در جشنواره هستند و هم یک سری فیلم‌ها که بعد می‌دانستیم اسم‌شان در جشنواره باشد، اما هیات انتخاب آنها را تایید کرده است. من ابتدای حضورم در سینما با گرمی‌وری بود و بعد فیلم کوتاه ساختم و بعد هم فیلم‌های ویدئویی و حالا هم که فیلم سینمایی ساختم، نمی‌توانم قاطع بگویم فیلمسازی احتیاج به آموزش ندارد یا دارد بلکه فیلمسازی یک فریحه درونی است که انسان بالاخره یک جایی این کار را انجام می‌دهد، اما بالاخره آموزش، کمک‌کننده است. در مورد پدیده جشنواره امسال، خیلی سخت است که از الان در موردش صحبت کنیم اما این را می‌دانم که پدیده‌ها همیشه با توجه به جوایز یا اقبال عمومی سنجیده می‌شود. به نظر من باید بگویم که پدیده‌ها را طی سال‌ها باید تشخیص داد. من پدیده را این طور تعریف می‌کنم که باید طی سال‌ها آن فیلم را سنجید، شاید فیلمی در جشنواره مورد توجه قرار نگیرد ولی چند سال بعد متوجه شویم آن فیلم، بسیار هم خوبی بوده است.

بهمن ارک، کارگردان «پوست»

چون یک مقدار فضای فیلم، فضای امنیتی است، ترجیح می‌دادم بازیگرانی بازی کنند که مخاطب اینها را نمی‌شناسد و به آن چیزی که می‌خواستیم فضای رموز قصه، نزدیک باشد. خودم استقبال کردم سراغ بازیگرانی بروم که تماشاچی هیچ شناختی از آنها ندارد. از طرف دیگر، یک سری از این بازیگران کسانی بودند که من مسیر فیلمسازی‌ام را با اینها طی کردم و دل‌م می‌خواست که این مسیر هم با آنها طی شود. دلیل دیگر هم این بود که فیلم، فیلم سختی بود و من هم فیلم اولی هستم و نیاز داشتم با بازیگرانی کار کنم که حرفم را گوش دهند؛ هر چقدر هم تمرین می‌کنیم، اذیت نشوند. شاید برای بازیگر چهره این کار سخت باشد. می‌خواستیم اگر قرار است هزینه‌ای برای فیلم بشود، این هزینه خرج تولید شود تا اینکه بخواهیم هزینه را برای بازیگر خرج کنیم. تقریباً به همه آن چیزی که می‌خواستیم، رسیدیم و خدا را بابت همه اتفاق‌هایی که برای این فیلم وساختنش افتاد، شکر می‌کنم و امیدوارم که فیلم در جشنواره هم دیده شود، چون خیلی برای آن زحمت کشیدیم. مطمئن هستیم که فیلم‌مان در جشنواره دیده خواهد شد، اما در مورد پدیده‌های جشنواره امسال باید صبر کنیم.

کمی از فیلم‌تان

بگویند که در چه حال و هوایی می‌گذرد و مخاطب قرار است چه فیلمی را در سینما ببیند؟

فکر می‌کنید با

توجه به فیلم‌هایی که امسال در جشنواره مشخص شده است، سال آینده سینمای ایران چگونه باشد؟

از نظر شما پدیده

جشنواره امسال چیست؟